

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/523/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113200991
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6113200991.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa Profidebt Slovakia, s.r.o., IČO: 35925922, so sídlom v Bratislave, Mliekarenská č. 10, zastúpeného právnym zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., IČO: 36857033, so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, v mene ktorého koná JUDr. Peter Kováč, advokát a konateľ, proti odporkyňi Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom v F., č. XX, za účasti OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42247268, so sídlom v Košiciach, Sofijská č. 13, ako vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom v Košiciach, Stará Baštová č. 2, o zaplatenie 1.489,21 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9C/36/2013-48 zo dňa 05.06.2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania (štvrtý výrok) **p o t v r d z u j e.**

Žiaden z účastníkov ani vedľajší účastník na strane odporkyne **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie (prvý výrok), vrátil navrhovateľovi krátený súdny poplatok za podanie návrhu na súd (druhý výrok), upravil príslušný daňový úrad na vrátenie súdneho poplatku (tretí výrok) a rozhodol o trovách konania tak, že uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania v sume 52,79 € (štvrtý výrok). Výrok o trovách konania odôvodnil okresný súd tým, že zastavenie konania procesne zaviniel navrhovateľ tým, že vzal svoj návrh na začatie konania celkom späť na základe námietky premlčania vznesenej vedľajším účastníkom. Vedľajšiemu účastníkovi priznal uplatnené trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnych služieb (prevzatie a príprava zastúpenia; vyjadrenie vo veci so vznesenou námietkou premlčania, t.j. dvakrát po 71,37 € spolu s dvomi režijnými paušálmi po 7,81 € spolu v sume 158,36 €), ktoré krátil o dve tretiny na sumu 52,79 € s odôvodnením, že u vedľajšieho účastníka sa jedná o opakované a právne nenáročné podania v obdobných veciach. Okresný súd o trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenia § 146 ods. 2 a § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti výroku napadnutého uznesenia o trovách konania podal vedľajší účastník včas odvolanie, ktorým navrhol jeho zmenu. Domáhal sa priznania plnej náhrady trov konania bez krátenia. Zdôraznil, že jeho uplatnené trovy nedosahujú ani výšku uplatnenej pohľadávky navrhovateľa; trovy boli vynaložené maximálne účelne pri prvom úkone, ktorý mu patril a viedol k tomu, že „súd žalobu zamietol“ (citácia odvolania). S poukazom na rozhodnutia súdneho dvora vo veci sp. zn. C-618/2010 a vo veci sp. zn. C-473/2000 vyjadril názor, že súd je povinný pri aplikácii práva vrátane procesných ustanovení urobiť všetko na zabránenie uplatňovania neprijateľných zmluvných podmienok; z hľadiska prejednávanej veci to predstavuje priznanie náhrady trov konania v plnej výške, čo môže navrhovateľa odstrašiť od

podávania ďalších nedôvodných návrhov. Jeho činnosť ako vedľajšieho účastníka bola v súlade s účelom súdneho konania, ktorým je poskytovanie ochrany právam účastníkov konania. Nepriznanie náhrady trov konania v plnej výške je v rozpore s princípom preventívnej funkcie náhrady trov konania pred opakovaným uplatňovaním neprijateľných zmluvných podmienok v súdnych konaniach zo strany navrhovateľa. Nevidel žiadny rozumný a legitímny dôvod hodný osobitného zreteľa na odbremenenie navrhovateľa od náhrady trov konania. Trval na tom, že trovy konania boli vynaložené účelne a domáhal sa ich náhrady v plnej výške.

Proti výroku napadnutého uznesenia o trovách konania podal včas odvolanie aj navrhovateľ, ktorým tiež navrhol jeho zmenu. Domáhal sa nepriznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne. Poukázal na to, že vedľajší účastník nemá v tomto konaní žiadny vzťah k úspechu, či neúspechu v konaní, pretože z rozhodnutia vo veci samej mu neplynie žiadne právo alebo povinnosť; zákon mu priznáva procesné práva len z dôvodu vytvorenia právneho rámca na naplnenie účelu, pre ktorý vstupuje do konania; nevidel preto dôvod na „aplikáciu zásady úspechu pri rozhodovaní o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka“, pretože tento vo veci samej úspech alebo neúspech nemal nakoľko úspech vedľajšieho účastníka nie je automaticky daný úspechom účastníka, popri ktorom v konaní vystupuje. Vyjadril názor, že uplatnenie nároku na náhradu trov konania vedľajším účastníkom je v rozpore s dobrými mravmi, pretože predstavuje výsledok účelovosti jeho postupu a zneužívania ustanovenia § 92 ods. 2 a 4 O.s.p. motivovaného snahou o dosiahnutie prospechu titulom uplatnenia náhrady trov konania. Vedľajší účastník ako právnická osoba s predmetom činnosti ochrana práv spotrebiteľov má byť odborne a personálne schopný realizovať túto činnosť a nemá sa dávať zastupovať advokátom.

Odporkyňa sa k doručeným odvolaniam vedľajšieho účastníka a navrhovateľa nevyjadrila; súčasne navrhovateľ sa nevyjadril k doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka a ani vedľajší účastník sa nevyjadril k doručenému odvolaniu navrhovateľa.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 prvá a druhá veta O.s.p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba.

Podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 150 ods. 1 prvá veta O.s.p., ak sú tu dôvody osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

Odvolanie vedľajšieho účastníka ani navrhovateľa nie je dôvodné.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ voči odporkyňi domáhal zaplataenia dlžnej sumy z titulu nevrátenej časti poskytnutej pôžičky podľa zmluvy o pôžičke; navrhovateľ navrhol rozhodnúť vo veci platobným rozkazom. Pred tým, ako okresný súd rozhodol o vydaní platobného rozkazu, doručil mu vedľajší účastník písomné podanie, ktorým oznámil svoj vstup do konania na strane odporkyne. Okresný súd následne doručil návrh s prílohami na vyjadrenie odporkyňi a

vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne. Odporkyňa sa k návrhu nevyjadřila. Vedľajší účastník vo vyjadrení k návrhu vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku; vyjadrenie pozostáva zo stručnej rekapitulácie dôvodov návrhu na začatie konania s poukázaním na neurčitost' návrhu (jeden odsek), z konštatovania o nedoručení všeobecných obchodných podmienok (druhý odsek), vznesenej námietky premlčania (tretí odsek), citácie ustanovení právnych predpisov (šest' odsekov), uplatnenia náhrady trov konania (jeden odsek) a návrhu, aby okresný súd návrh zamietol a priznal mu náhradu trov konania. Po doručení predvolania na nariadený termín pojednávania vzal navrhovateľ svoj návrh na začatie konania celkom späť. Následne napadnutým uznesením okresný súd rozhodol o zastavení konania, vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi a trovách konania.

V prejednávanej veci je zrejmé, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, pretože predmetnú zmluvu o pôžičke uzavřela odporkyňa ako spotrebiteľ. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Pre správne rozhodnutie o odvolaní je potrebné primárne zodpovedať na otázku, či vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

Z citovaného ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15.10.2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopľňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky č. 10a k ustanoveniu § 93 ods. 2 O.s.p.) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 O.s.p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1 O.s.p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník na strane odporkyne má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník s tým, že nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p. Z ustanovenia § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p., podľa ktorého vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Nakoľko navrhovateľ späťvzatím návrhu procesne zavinił zastavenie konania a právo na náhradu trov konania vzniklo odporkyni, vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Ako bolo uvedené vyššie, zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Vzhľadom na to, že námietka premlčania vznesená vedľajším účastníkom na strane odporkyne viedla navrhovateľa k späťvzatiu návrhu (zo spisu vyplýva, že vyjadrenie vedľajšieho účastníka okresný súd navrhovateľovi doručil) a v konečnom dôsledku k zastaveniu konania, jeho náklady vynaložené na

právnú pomoc považoval aj odvolací súd za vynaložené účelne (aj keď ako bude uvedené nižšie nie v celej uplatnenej sume).

V prejednávanej veci preto vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne vzniklo právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktoré uplatnil ako trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava zastúpenia v sume 71,37 € spolu s režijným paušálom v sume 7,81 € a 2. vyjadrenie k návrhu v sume 71,37 € spolu s režijným paušálom v sume 7,81 €, spolu uplatnené trovy konania vedľajšieho účastníka v sume 158,36 €. Okresný súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania za obidva uplatnené úkony právnych služieb, výšku uplatnených trov však podľa § 150 ods. 1 O.s.p. krátil o dve tretiny na sumu 52,79 €. Odvolací súd uvedený postup považuje za správny, pretože je odôvodnený osobitnými okolnosťami prejednávanej veci, keď poukazuje na to, že účelom ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. je zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Predpokladom je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi. Dôvody hodné osobitného zreteľa môžu existovať vo vzťahu k určitým okolnostiam prejednávanej veci alebo vo vzťahu účastníkom konania. Pri rozhodovaní o trovách konania súd vždy primárne posudzuje ich účelnosť. Dôvody hodné osobitného zreteľa okresný súd v predmetnej veci vzhliadol v špecifikách procesnej situácie, pretože zo strany právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne išlo o opakované právne zastúpenia rovnakého účastníka v skutkovo a právne obdobných veciach, kde právny zástupca používa v podstate obdobnú právnu argumentáciu. Z citovanej štruktúry podaného vyjadrenia vyplýva jeho právna nenáročnosť a schematickosť, ktoré si od právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne skutočne nevyžiadalo realizovať právne a administratívne náročné úkony právnych služieb. S týmto záverom okresného súdu možno súhlasiť. Preskúmaním úkonov, ktoré realizoval právny zástupca vedľajšieho účastníka v tomto konaní možno teda dôjsť k záveru, že boli potrebné na uplatňovanie práva vedľajšieho účastníka; právny zástupca sa musel oboznámiť so skutkovým stavom veci a vo veci sa vyjadriť; výška trov právneho zastúpenia však vždy musí zodpovedať skutkovej a právnej náročnosti každého z vykonaných úkonov, pretože účelom náhrady trov konania nikdy nie je sankcionovať v konaní neúspešného účastníka, ale nahradiť v konaní úspešnému účastníkovi náklady, ktoré vynaložil nevyhnutne na ochranu svojich práv. Úkon spočívajúci v príprave a prevzatí právneho zastúpenia si zo strany právneho zástupcu vedľajšieho účastníka nevyžiadal veľkú časovú a právnu náročnosť na to, aby sa právny zástupca vo veci právne a skutkovo zorientoval vzhľadom na fakt opakovaného právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v obdobných právnych veciach rovnakého navrhovateľa (táto skutočnosť je známa aj odvolaciemu súdu z jeho činnosti); z uvedených hľadísk nebol náročný ani úkon právnej služby spočívajúci vo vyjadrení k návrhu, ktoré právny zástupca vedľajšieho účastníka realizoval iba obmenou údajov na základe už vytvoreného vzoru použitého v iných obdobných veciach. Aj odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že vyjadrenie vedľajšieho účastníka v prejednávanej veci (ako je opísané vyššie) bolo formulárové a na návrh navrhovateľa reagovalo v podstate len pár vetami doplnenými do opakujúceho sa obsahu. Tieto osobitné okolnosti bolo nutné v danom prípade zohľadniť. Pri aplikácii ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. však nemohli úplne prevážiť nad všeobecnou zásadou uplatňovaniu pri rozhodovaní o trovách konania a poprieť právo vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, ktorému tiež vzniklo právo na náhradu trov konania, na ich náhradu. Odvolací súd z uvedených dôvodov považoval rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti za vecne správne a opodstatnené. Okresný súd znížil celkovú náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na jednu tretinu práve s ohľadom na vyššie označené osobitné okolnosti predmetnej veci. Vedľajším účastníkom v odvolaní tvrdený odstrašujúci účinok priznania trov konania bude podľa odvolacieho súdu vzhľadom na rozsah poskytnutých právnych služieb dosiahnutý aj priznaním náhrady trov konania v zníženej sume.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní konkrétne namietal, že vedľajší účastník musí byť sám schopný zo svojej podstaty poskytovať právnu pomoc, v tomto smere odvolací súd poukazuje na vyššie uvedenú argumentáciu o práve vedľajšieho účastníka dať sa v občianskom súdnom konaní zastúpiť zástupcom z radov advokátov (právo na právnu pomoc), z ktorého vyplýva aj právo na náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia; ďalšia odvolacia námietka navrhovateľa o tom, že vedľajší účastník nemá vzťah k úspechu alebo neúspechu hlavného účastníka vo veci je v rozpore s ustanovením § 93 ods. 4 O.s.p., ktoré zakotvuje samostatné procesné postavenie vedľajšieho účastníka s rovnakými právami a povinnosťami ako účastník konania, t.j. aj s právom na náhradu účelne vynaložených trov konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nebolo odvolanie navrhovateľa ani vedľajšieho účastníka dôvodné a odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania (štvrtý výrok) s odkazom na § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Navrhovateľ aj vedľajší účastník na strane odporkyne bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu neúspešný a odporkyňa žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnila (neurobila návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania) a ani jej nevyplývajú zo spisu; odvolací súd preto žiadnemu z účastníkov konania ani vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.